

PRIM MINISTRU

Doamnă vicepreședinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 115 din 19 mai 2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali*, inițiată de domnul deputat AUR George Nicolae Simion împreună cu un grup de parlamentari AUR (Bp. 473/2022, L 577/2022).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul instituirii unui sistem de vot hibrid între sistemul votului pe listă și sistemul uninominal.

Astfel, se propune înlocuirea listelor de candidați închise, utilizate în prezent, cu listele deschise, sistem care ar permite fiecărui alegător să își exprime opțiunea pentru un candidat anume din lista formațiunii politice pe care a decis să o voteze.

II. Observații

1. Menționăm că, potrivit art. 73 alin. (3) lit. a) din *Constituția României, republicată*, sistemul electoral se reglementează prin lege organică.

În privința alegerilor locale, această normă constituțională a fost concretizată și dezvoltată în titlul I al *Legii nr. 115/2015 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr. 215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare*.

Așa cum a concluzionat și Curtea Constituțională prin *Decizia nr. 61/2010*¹, „constituantul a lăsat în seama legiuitorului ordinar libertatea de a alege și reglementa un anumit tip de scrutin și de a stabili regulile de organizare și de desfășurare a procesului electoral, cu respectarea condițiilor impuse de Constituție”.

În ceea ce privește actualul sistem electoral pentru alegerile locale, acesta este stabilit prin art. 1 alin. (3) din *Legea nr. 115/2015*, potrivit căruia: „*consiliile locale și consiliile județene se aleg pe circumscripții electorale, pe baza scrutinului de listă, potrivit principiului reprezentării proporționale*.”

Precizăm că orice intervenție asupra sistemului de vot electoral actual, prin instituirea unui sistem hibrid între scrutinul de listă și cel uninominal, ar trebui să se reflecte în principal prin intervenția legislativă asupra art. 1 alin. (3) din lege, urmând ca apoi să se facă ajustările de text corespunzătoare și cu privire la celelalte dispoziții din cadrul *Legii nr. 115/2015*.

În plus, față de justificările prezentate de inițiatori în cuprinsul *Expunerii de motive*, subliniem că, și în cadrul actualului sistem de scrutin de listă, deși electoratul votează în principal partidul, selectarea persoanelor și ordinea de înscriere a acestora pe lista propusă de partid se face de către formațiunile politice, în temeiul regulamentelor lor interne, inclusiv pe baza datelor statistice privind încrederea votanților în persoanele propuse, astfel încât și în prezent decizia alegătorului este

¹ referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 48 alin. (17) din *Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali*

intrinsec legată de încrederea în persoanele propuse pe lista partidului pentru care votează.

Totodată, raportat la argumentele prezentate de inițiatori în cadrul instrumentului de motivare, arătăm că toate sistemele electorale prezintă atât avantaje, cât și dezavantaje.

Menționăm că sistemul de liste închise a făcut obiectul *Cauzei Saccomanno și alții c. Italiei*², Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) reținând faptul că sistemul listelor închise nu încalcă articolul 3 din *Protocolul nr. 1* (dreptul la alegeri libere).

Totodată, CEDO a reținut faptul că aprecierea asupra celui mai potrivit sistem electoral cade în sarcina fiecărui stat, atât timp cât sunt întrunite condițiile stabilite de standardele internaționale în materia electorală, respectiv pluralismul politic, reprezentarea universală în autoritățile alese ale statului, libera exprimare a voinței alegătorului, sufragiul egal.

2. Semnalăm că modul de redactare al inițiativei legislative nu respectă cerințele de claritate și predictibilitate stabilite de *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

Astfel, referitor la Art. I pct. 2 - art. 58 alin. (1) din inițiativa legislativă, potrivit căruia „se imprimă patruleterele în număr suficient pentru a cuprinde toți candidații (...) în ordinea alfabetică a numelui”, apreciem că formularea conduce la interpretarea că ordinea de înscriere a candidaților pe buletinul de vot este stabilită pe baza numelui.

Considerăm că textul ar trebui să stabilească în mod neechivoc faptul că pe buletinul de vot se vor imprima patruleterele în număr suficient pentru a cuprinde „toate listele de candidaturi și candidaturile independente”, alin. (2) și (3) ale art. 58 propus, precum și modelul buletinului de vot din *Anexa I* făcând deja referire în mod explicit la faptul că în lista fiecărei formațiuni politice candidații vor fi ordonați în ordinea alfabetică a numelui.

Totodată, teza finală propusă la art. 58 alin. (2), potrivit căreia „Modelul buletinului de vot este prevăzut în *Anexa I*” intră în contradicție cu dispozițiile art. 126 alin. (2) din aceeași lege, potrivit căreia „(...) modelele buletinelor de vot, modelul ștampilei de control, modelul ștampilei cu mențiunea «VOTAT», modelul timbrului autocolant,

²*Saccomanno și alții c. Italiei* (13 martie 2012), [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:\[%22001-62855%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-62855%22]})

modelele proceselor-verbale pentru consemnarea rezultatului votării și modelele certificatelor doveditoare ale alegerii consilierilor, a primarului și a președintelui consiliului județean sunt stabilite prin hotărâre a Autorității Electorale Permanente, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I”³

Semnalăm că textul Art. I pct. 4 - art. 85 alin. (6)¹ din inițiativa legislativă, reia, în mod nenecesar, dispozițiile alin. (6) al aceluiași articol, astfel cum a fost modificat de inițiatori.

Totodată, arătăm că textul Art. I pct. 7 - art. 98 alin. (2) teza a doua, din inițiativa legislativă, instituie un criteriu arbitrar de repartizare a mandatelor, care ar permite partidelor politice să intervină în algoritm: „În cazul în care (...) sunt două sau mai multe persoane care au obținut un număr egal de voturi, atribuirea mandatelor acestor persoane va fi decisă de formațiunea care i-a propus”.

Considerăm că legea trebuie să prevadă criterii clare și obiective de atribuire a mandatelor, care să nu implice decizia formațiunilor politice.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere obiectul de reglementare, **Parlamentul va decide cu privire la oportunitatea adoptării acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Nicolae-Ionel CIUCĂ

Doamnei senator Alina-Ștefania GORGHIU
Vicepreședintele Senatului

³ A se vedea în acest sens Hotărârea Autorității Electorale Permanente nr. 8/2020 pentru aprobarea modelelor buletinelor de vot care sunt folosite la alegerile locale.